

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastónj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 5.

V Ljubljani, 5. marca 1891.

Letnik IV.

Volitve v državni zbor.

Zadnji terek so se vršile volitve državnih poslancev v kmetskih občinah na Kranjskem. Izvoljeni so vsi poslanci, katere je pri prvem naznanilu priporočil tudi „Domoljub“, samo, da sta gospod grof Hohenwart in gosp. vodja Povše menjala svoje volilne okraje, tako da je gosp. grof Hohenwart izvoljen na Gorenjskem in gosp. Povše na Dolenjskem. Ko bodo vse volitve končane, bo „Domoljub“ obširno o njih poročal svojim bralcem; danes pa jim naznani, kako so naši bratje v Istri delali in trpeli pri volitvah.

Že nekaj let sem je Istra dežela zmage. — Kajpak na pravični, slovenski strani. Protivniki padajo! Začelo je solnce nam jasneje svetiti, da natančneje vidimo na svojo usodo: na spletke in intrige naših krnjelov in šarenjakov in na bedni stan svojih kršnih bratov. Zató morajo i speči se vzbuditi. Pri nas celó dozrajni slepci spregledujejo! Potem pa, akoprem so naši bratje v Istri malo bolj počasni, ali ipak izvršujejo pomen krilate besede:

„Ne straši se znoja, ne plaši se boja!“

Zmagali smo ne samo skoro na vsi črti iztočne Istre, kjer kandiduje naš vrli deželni odbornik Spinčić in sicer v nekojih krajih prvokrat letos, nego i v skoro dozraj še povsem šarenjaškem zapadu Istre. Zmagali smo, ter si slavno osvetlili lice, kjer smo dvojili, dà celó, kjer se še nismo nadejali zmage. Takó smo zmagali ko levi — da drugih krajev še ne imenujem — v Motovunu, Ižoli, Višnjanu, Vodnjanu, Barbanu — in celó v Breču, kjer je gnezdo isterskega krnjelstva. Samo malomarnost nekega g. K. je provzročila, da smo le bojda za kaka 2 ali 3 glase propali v Pulji, — natančnega poročila od tam

še nemam. — Sploh: Mi imamo zdaj čez 100 volilnih mož ali „fiducijarov“, nasprotniki nekako par desetiu menj. Skoro vsa „Kampanja“ — kakor se tukaj veli — ali občine po deželi so potem takem naše.

O kako je zavrisknula cela Istra, kako zaoril je donebesni „Živio“! Kako so obledeli in omedleli naši dušmani! Hitel bi bil rad k čarovni žici, da bi Vam sporočil našo in — mislim — Vašo radost, vrli mi kranjski bratje! — ali nemamo je in jako, jako daleč je do nje. Ozéral sem se po nebu, da bi južne ptice, ki se bodo zdaj na pomlad vračale na Vaš in svoj dom, k Vam seboj ponesle mojo vest in naš presrčni pozdrav. Celó sibirsko primorska burja, ki hoče po zimi na vsak način biti naša nebodi je treba prijateljica, sklenila je za časa naših slavnih volitev z nami kompromis.

Vidite, škofov pastirski list in molitve vernikov niso bile zastónj — ne!

A nikar ne mislite, da je bilo to za nas takó lahko delo, kakor ruskim židovom pšenico v škafe sipati. Tudi nam za to ni metala novcev v krilo nobena „alliance israelite“.

Pred vsem moramo tu z vso hvaležnostjo omenjati preobilo zaslug, koje so si stekli za brižni ljud duhovniki. O ko bi Vi sami, slovenski liberalci, znali za vso požrtvovalnost in nevarnost, s koje so delali, morali bi bolj spoštovati naše svečenike. Zares, ti so pravi prijatelji ljudstva! Naj le kratko jedno primeró povém. Neki duhovnik, ki ima za narodnost največ zasluženja za pol Istre, trudil se je neznausko in vse žrtvoval, da bi zmagal naš ljud, in to je po dolgih mučnih letih dosegel; a

zato so Krnjeli v N. poluglasno govorili, da ga hočejo ubiti. Ali njegov verni ljud, to čuvši, ga je stražil pleča ob plečih, kakor skala, in vsi napori dušmanov so bili, hvala Bogu, brez nesreč za našo kri.

Strastne so bile volitvene borbe. Da o družih molčim, omenim le o jedni občini B. Tu so se klatili okoli Taljani in njih privrženci tam od Pulja in od Vodnjana. Po noči in po dnevu niso dali miru našemu brižnemu ljudstvu. V vozovih, na konji ali pa peš so bogati Talijančki vednostno proučevali

našo Istro, ne bi li kdo našincev skočil v njihov kurnik. Kupovali so jih po 1, 2, 5, nekatere celo za 50 gld. A malokdo se jim je udal. Dvema mojima znancema-agitatorjema so ponujali vsakemu 50 gld., in čast njima, nista se omadeževala. Cela truma pionirjev „laške kulture“ je švigalo okrog, na vse strani so zdaj merili ceste ter krasne paviljone in Ovidijevo zlato dōbo so napovedovali, — samo da bi rešili čast spasilcem, divno molčečim poslancem.

Vse to pa ni nič pomagalo; Slovani so v Istri zmagali in z njim je zmagala pravica.

Kaj je novega po Slovenskem?

Iz Domžal, 20. februarija. Dne 18. t. m. smo imeli pri nas prvotno volitev, h kateri je privrelo nenavadno veliko volilcev. Volili smo pri zaklenjenih vratih, tako, da je bil med volitvijo volilcem vhod nemogoč. Zeló čudno, pa lahko umevno! Znan gospod se je mnogo trudil, da bi vrgel možé, ki so obljubili svoje glasove g. Povšetu, pa trud njegov je bil brezuspešen. Da se je pa naše verno ljudstvo tako vzbudilo, ima se v prvi vrsti zahvaliti „Domoljubu“, kateri pri nas šteje 60 naročnikov.

Velika nesreča bi se bila kmalu zgodila dne 19. t. m. v Domžalah. Peljal sem se v sosedno župnijo pokopat mrliča, ker je domači gosp. župnik nekoliko zbolel. Komaj voznik dobro požene, prileti železnica izza Goričice. Konj ugleda vlak, nategne ušesa in se začne tresti. Hlapec skoči hitro z voza, rekoč: „Oh, zdaj-le bo pa hudo“ in krepko prime konja pri glavi. Tudi jaz se hitro otresem kočev in

rinem iz voza. Zdaj se začne hud boj, konj prha skozi nosnice, skače in se spenja kvriško, hlapec drži, kar more, a vendar grozoviti ples je čedalje hujši. Vse je s strahom gledalo, kakšen bo konec. Hvala Bogu, hlapec-vojak je zmagal. Vlak je drknil pred nami memo nas in prestrašena žival se je počasi pomirila. Naj bi vlak tacega konja zasačil v Trzinu ali Dobravi, kjer drdra prav na državni cesti, mora biti vse drobno in mrtvo.

Še nekaj bi rad povedal gledé železnice; pa se prav nič ne bojim, da bi mi kdo upal reči: „Ni res.“ — Kakor je v svojem času tudi „Laib. Ztg.“ omenila, se železniška proga ovija okoli prijaznega griča, na katerem stoji majhna cerkev, imenovana Goričica, katero varuje Mati Božja in gospod beneficijata, kadar ni v slovenski ali nemški šoli ali kje drugod. Prvi vlak piha mimo te cerkvice v delavnikih, nedeljah in praznikih ravno sedem minut

Listek.

Po viharju svetlo solnce.

I.

Dobro uro od mesta L. leži prijetna, mala vas; imenujemo jo Dobovje. Vas ni velika in tudi posebno lepih hiš ni videti, vendar prebivajo tukaj večinoma zadovoljni in srečni vaščani. Posestniki sicer nimajo veliko zemljišča, a večidel vsak zná poleg tega še kako rokodelstvo.

Precej pri vходу v vas stoji posebno lepa hišica; okna se ravno svetijo v zlatem solneu in mladike vinske trte se ovijajo po zidovih, poleg hišice je lepo obdelan vrtič, na katerem je poleg zelenjave tudi mnogo krasno cvetočih rož. V tej hišici je prebival mizar Pavlin vesel in srečen, z blago ženo in dvema otrokoma. — Ko se pričinja naša povest, dela mizar v svoji delavnici, žena je pa na vrtu med gredi-

cam, kjer se igrata tudi oba otroka. Mali Peter jaha ves srečen na svojem lesenem konju, katerega mu je prinesel „Miklavž“, vzdiguje nad njim svojo sabljo ter si gotovo misli, da ga ni bolj vrlega vojaka na svetu, kakor je on, mali Peter. Starejša Ana je pri materi ter ji, igrajoča se, že nekoliko pomaga pri delu. — Iz hiše se pa sliši vesela pesem, katero prepeva mladi mizar.

Kaj ne da, srečna družina! Malo imajo in vendar ničesar ne pogrešajo. Kdo bi jih ne zavidal Pavlinovih? — In vendar: Srečna družina ne sluti, kaki črni viharji se zbirajo nad njeno srečo, ki mogoče v trenutku uničijo vso srečo in upanje za prihodnost. Pač dobro, da človeku ni znana prihodnost in njeni darovi, sicer bi ne mogel biti nikoli brez skrbi; zakaj vedno mu le raji donaša slabega, nego dobrega.

II.

Proti večeru istega dne obiskal je Pavlinove nenavaden gost; bil je žitni trgovec Oderač. Vsak otrok poznal ga je v vasi in bal se ga je ter tekal

pred šesto uro zjutraj, ko se ravno služba božja pričinja. Komaj dober streljaj od te cerkvice pa prereže železnica eno pot in tri ceste, katere vse držijo proti cerkvi. Tedaj ravno takrat, ko ljudje najbolj hitijo v cerkev, zviša se železnica v temi in megli med njimi. Res je, da vlak poprej zažvižga, a ljudje se za to malo brigajo, ker se jim mudí v cerkev. Železnica ima prosto pot, pa tudi ljudje, ker ni nikjer nobene ograje in nobene čuvajnice. Vrh tega imamo tudi mi, kakor drugod, gluhe, slepe in kratkovidne, hrome in stare ljudi, živino in vozove. Kako lahko bi se pripetila kaka nesreča!

Celje. (Porotne sodbe.) Lani je „Domoljub“ opisal, kako da je gospa Šmid v Vitanji od židovskega agenta iz Dombovara na Ogrskem kupila dva soda vina, a pogodbo je nevedoč podpisala za toliko množino vina, da ga je po železnici dospelo dva vagona, t. j. dva železnična voza. Vsled tega je židov Haberland bil sedaj poklican pred porotnike, a ni prišel. Tudi moj sosed je porotnik. On mi je pravil, da so telegrafovali v Dombovar in pozno zvečer dobili odgovor, da zatoženec ne more priti, ker je bolan. Ali naznanilo ni bilo resnično. Tisto noč so namreč orožniki pri Zidanimostu v roke dobili Haberlanda. Ta bo pred porotnike stopil pozneje enkrat. — V

Staremtrgu so se v krčmi fantje sprli. Hlapec Pongrac Rutnik je z nožem ranil Korošca, Ferdriča in Kamnika. Hlapec je za takšno „ljubeznivost“ dobil 4 leta hude in s postom poostrene ječe. — Dninar Pahernik iz Maribora je pri Dolniku blizu Slovenjebistrice ukradel uro in 5 gld. 41 kr. Tat je sicer poskusil pete pobrati, ali ni imel sreče. Pozneje je prišlo na dan, da so njegovi dolgi prsti v zadnjem času pograbili čez 300 gld. in še počenjali druge hudobije. Za pokoro so mu prisodili 8 let hude in s postom poostrene ječe, potem pa še pride pod policijsko nadzorovanje. — Pekovski učenec Klájdarič v Ptuji je svojemu tovarišu Jožeku Drevenšek izpehnil oko in s tem sebi prislužil 2 leti hude ter s postom poostrene ječe. — V neki krčmi pri sv. Barbari v Halozah so se sprli fantje. Kočljár Marko Kostanjevec jih je začel miriti; ali za plačilo je dobil jedno po glavi in pa z nožem v hrbet. Hudobni Martin Belšak bo zavoljo težkega poškodovanja telesnega sedel 4 leta v hudi in s postom poostreni ječi. — Posestnik Franc Solina v Lančjivesi je s pomočjo motike na drugi svet poslal Blaža Pišec. Da tako ni bilo prav, o tem bo imel čas premišljevat v hudi ječi skoz 5 let.

Cerkev in šola.

Rim, 1. marca.

Kakor bi radi sovražniki Vatikana, da bi na Petrovem trgu zopet trava rasla, tako jih vselej v

oči bôde, kadar sveti Oče obhajajo kako spominsko slavnost. 20. p. m. obhajala se je trinajsta obletnica, odkar so sedanji papež bili izvoljeni v najvišjo pastirsko

pred njim, če ga je le zagledal od daleč. In to ni bilo čudno. Mož je nosil oguljeno suktnjo, na kateri se ni več poznalo, kakšne barve je bila nova; dolgi zmršeni lasje so mu pokrivali glavo in izpod gostih črnih obrvij kukalo je dvoje majhnih sivih očij, ki so vedno plašno begale na okrog. Oderač je bil živa podoba brezsrčnega oderuha. Zitne kupčije, ki jih je imel, so le nekako pokrivalo njegove oderuške kupčije in ljudje, ki so se morali v stiskah zateči k njemu za pomoč, bili so večinoma izgubljeni; ni jih izpustil dotlej iz rok, dokler jih ni pognal iz rodne hiše.

Mizar Pavlin je bil z Oderačem v daljnem sodu; a bila sta si tuja. Pavlin ga ni mogel trpeti zaradi njegovega oderuštva. Zato se je mizar čudil, ko zvečer ta človek stopi v njegovo hišo.

„Dober večer, oče Oderačev; kaj pa vas je privedlo v našo hišo?“ vpraša ga mizar. Oderač se urno ozre po delavnici okrog, gré in zapre odprto okno ter na to reče na tihem Pavlinu:

„Nekaj dela imam za-te; toda pred vsem mi

moraš obljubiti, da o tem nikomur ne spregovoriš besedice, tudi ženi ne; zakaj ženske so jezične in nič jim ni upati. Napravi mi po tej le merici močno skrinjico iz trdega lesa, katero moraš do ponedeljka izgotoviti ter jo vložiti v steno v moji hiši. V ponedeljek zvečer ob devetih te pričakujem doma, gotovo pridi z narejenim delom; mislim, da se ne boš kesal zato.

„Precej bom to napravil“, reče Pavlin „vsaj vem, da že nimate kam spravljati svojih denarjev“. — Oderaču se pri teh besedah stemni oko.

„To bo poglobitno le za moje kupčijske bukve; denarja tako ni veliko v sedanjih časih, ko ni že skoro nobene kupčije.“

„No saj nisem nič hudega mislil“, izgovarja se Pavlin, ko vidi nejevoljo Oderačevo. „Nič hudega, le skrbi, da gotovo narediš delo do določenega dne. Lahko noč!

Ponedeljek večer se je kmalu približal; bilo je nebo oblačno in pričakovati je bilo soditi po bliskanju in grmenju obilega dežja. Pavlin gre ob določni

službo. Zastopniki raznih vlad so se ob tej priliki poklonili vzvišenemu jetniku v Vatikanu želeč mu, da bi še dolgo vladal s tisto modrostjo katoliško cerkev, katero je doslej vedno kazal navzlic vsem zaprekam, ki mu jih stavljajo razne brezverske vlade. Kdo izmed nas bi se takim željam ne pridruževal z vsem srcem? Naj sovražni listi pišejo kar hočejo!

Postne pridige, katere sem zadnjič naznanil, obhajajo se tudi v papeževi kapeli. Po stari navadi jih ima večidel kak pater iz kapucinskega reda. Letos je bil v ta namen poklican pater Frančišek iz Lorete. Kakor nam časniki poročajo, se teh pridig tudi papež vdeležuje vsaki petek.

Letos za mesec september so napovedani mnogi romarski shodi. Velike priprave delajo se za tak shod v Parizu. Kardinal tega mesta sam je prevzel varstvo vlaka francoskih delavcev, kateri se bodo romanja v obilnem številu vdeležili.

Te dni je bil tu neki monsignor iz Pariza, da vse potrebno ukrene za sprejem, stanovanja itd. onih, ki hoté večno mesto obiskati.

Poročil sem Vam že o priliki, da je v Rimu društvo za češčenje mučenikov. To je pred štirinajstimi dnevi osnovalo shod v katakombah sv. Valentina. Le-ta mučenik bil iz leta 270 pr. Kr. obglavljen in tam tudi pokopan, kjer ima grobišče prvih kristijanov še zdaj po njem svoje ime. Imenovane katakombe so najdene najnovejši čas in so znamenite zato, ker se iz njih razvidi razlika med mirnimi in sovražnimi časi. Ob mirnih časih so si kristijanje pripravili za svoje shode prostorne kraje s primernim vhodom. Kader pa tudi v teh katakombah niso bili več mirni, poiskali so si tesnih zaščit s skrivnim vhodom. Prav tako je tudi v katakombah sv. Valentina. Spodnji prostori so široki in prav po navadi nekdanjih cerkvá. Zgornji pak so tesni, — za najbolj nevarne čase. — Društvo za češčenje mučenikov oskrbelo je za god sv. Valentina veliko mašo, popoldne pa litanije in procesijo prav na ta način, kakor sem Vam enako slovesnost že lani v „Domoljubu“ opisal. Karlin.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Kedaj odstaviti teleta, odločena za pleme. Kakor ni dobro, tistih telet, katera smo odmenili za pleme, preslabo krmiti, ravno tako je z druge strani nespametno, če jih predobro krmimo. Žival, ki se v mladosti preslabo krmi, se sploh dovolj ne razvije, ampak zaostane; ako se pa predobro in prebogato krmi, dobi pa žival preveč na-

gjenja za debeljenje in opitanje, kar je pri telicah na škodo mlečnosti. Take izpitane telice se težko ubreje ter dajo potem tudi premalo mleka. Napake, ki se pri reji mlade živine storé, se kasneje ne dadó na nikak način več popraviti. Zato se morajo telice, katere hočemo vzrediti za dobre mlekarice, koj od začetka manj krmiti ter jih moramo zato tudi manj

uri k Oderaču nesoč seboj narejeno skrinjico in svoje rokodelsko orodje. Delal je hitro, a za Oderača še prepočasi, kajti ta ga je vedno silil, da naj hiti, ker nocoj še nekdo k njemu pride v zelo važnih zadevah. Res nekdo v tem potrka na večna vrata. Oderač urno plača mizarja ter ga tako rekoč porine skozi stranska vrata iz hiše.

„Gotovo že zopet kedo išče denarja pri Oderaču,“ si misli Pavlin in gre svojo pot domov. V tem pa se je ploha vlila in mizar se je plazil ob zidovih vaških hiš, dasi mu tudi to ni mnogo pomagalo. Ves premočen je prišel domov, vesel, da je zopet pod streho med svojimi domačini.

III.

Drugi dan je bilo lepo jutro; ploha se je po noči razlila in svetlo solnce je prijetno sijalo na vas Dobovje. Mizar sedi ravno s svojo družino pri kosilu, ko prihití v hišo sosedinja.

„Ali že veste, da so Oderača po noči umorili?“

„Kaj, Oderač umorjen?“ vsklikne prestrašen Pavlin.

„Da mrtev je in orožniki so že v hiši, ter preiskujejo, kedo da bi bil to storil“. Hitro je zopet sosedinja odšla. Mizar pa je bil ves iz sebe in žena mu pravi:

„Kaj, ali nisi bil ti sinoči pri njem? Slutim to, ker je bil zadnjič pri tebi in mi nisi hotel povedati, kaj da sta imela.“

„Da, tam sem bil in še kladvo svoje sem tam pozabil, ker me je tako silil s svojega doma.“

„Kladvo si tam pozabil? Ali sta bila sama z Oderačem v hiši?“

„Prav sama, le ko sem imel jaz oditi, je nekdo trkal na večna vrata, a ko sem šel iz hiše skozi zadnja vrata, ga nisem videl kedo da je bil. — Neprijetno je to zame; vsaj da bi jaz ne bil tam pustil kladva.“

„Res sitno je pač to, toda kaj hočeš, vest imaš mirno . . .“

Žena zastane v besedi, ker vstopijo v hišo župan in dva orožnika.

časa pustiti sesati, kot tista teleta, katera hočemo imeti kasneje za opitanje. — Različna so mnenja gledé tega, doklej naj se pusté teleta sesati. Nekateri mislijo, da je štiri tedne dovolj za telice, iz katerih želimo izrediti dobre mlečne krave, nikakor pa bi jih ne smeli začeti odstavljati prej, kot po preteklih treh tednih. Drugi priporočajo starost 4 do 6 tednov; drugi zopet menijo, da ne le za bičke — te puščajo po pravici vselej nekoliko dalje sesati — ampak tudi za telice je potrebna 6 do 8 tednov čista, neprikračena mlečna hrana. A ta zadnji obrok je, vsaj pri tistih pasmah, ki naj nam dajo dobre mlekarice, gotovo preobširen. Drugače je seveda, če se misli v prvi vrsti na to, da se taka žival priredi, ki se bode dala dobro izpitati. Gledé na vse razmere se zdi, da zadostuje 4 tedne za začetek odstavljanja telic, od katerih želimo dobivati svoj čas mnogo dobrega mleka. — Da se posneto mleko za odstavljena teleta napravi bolj redilno, se mu navadno prideva lanenega prešanja in kasneje presejane ovsene moke. Dobrega sena naj se poklada živalim prav zgodaj. Samo ob sebi se ume, da se mora prehod od jednega krmljenja do drugega kolikor moč polagoma vršiti.

Najboljši čas za odstavljanje telet je zima do začetka meseca aprila. Od kasneje storjenih telet naj se pusté le tista za rejo, ki so posebno dobrega plemena. Da po leti storjena teleta splošno ne vspevajo tako dobro, kakor teleta, storjena po zimi, prihaja največ od tod, ker prve veliko bolj mučijo muhe. Posebno koristno pa je, da ondi, kjer je mogoče dati mladi živini dobro pašo, po zimi stor-

jena teleta že dovolj močna koj prvo leto hodijo na pašo. To je velike važnosti zlasti pri telicah, katere bi radi izredili za dobre mlekarice. Če pa nimamo zanje primerne paše, naj se jim vsaj preskrbi senčnata trata, kjer se morejo tedaj, ko se ne krmijo, gibati v prostem zraku. Seveda je moramo ob mokrem, deževnem, mrzlem vremenu imeti v hlevu.

Ako hočeš les zakrpati, vzemi čistega žaganja, če mogoče iz bukovega lesa ter ga pomešaj z vodo, v kateri si klej (lim) razstopil. S to tvarino dobro zakitaj luknjo ali razpoko, katero hočeš zamašiti. Potem potrosi po vrhu še drobnega žaganja, ter dobro potolci. Ko se kit posuši, obribaj in pogladi slednjič s steklenim papirjem in šmirgeljnom. Ta kit iz žaganja je kot najtrji les ter drži tudi vsak žrebelj.

Kokošt, ki jajca žró, je najbolje zaklati. Če je pa kokoš posebno dobrega plemena, pridno nese in bi jo radi ohranili, poskusimo jo odvaditi tako-le: Izpihni kurje jajce ter vlij potem v otlo lupinjo prav močne gorčice (ženofa), kateri si primešal hudega popra; luknjico zadela ter položi to slaščico kokoši v gnjezdo. Željno se kura jajca loti, ga prekljuje in pokusi — a ta reč ji nič tako dobro ne diši, kakor sicer, ker otesa s kljunom ter pusti nazadnje vse pri miru. To poskušajo ponovi tudi drugi in tretji dan, bržkone ne pojde potem nič več jajce kljuvat. — Pripomnimo naj še, da so gospodinje dostikrat same krive razvade, ker nekako same naučé kure jajca jesti. Ko namreč jajca pobijajo za kuhinjsko rabo, mečejo jajče lupine sproti kokošim, ne da bi jih kaj razdrobile. Te mastue

„Nekaj resnega imam govoriti z vami Pavlin“, reče župan.

„Gotovo zaradi Oderača“, pravi Pavlin.

„Kako da že to veste?“ vpraša ga urno župan.

„Sosedinja je bila tukaj in je povedala. Gotovo ste zvedeli, da sem bil jaz sinoči pri njem in da sem bil pozabil svoje kladvo; najbrže ste prišli k meni, da bi zvedeli kaj bolj natančnega?“

„Pavlin, Oderač je umorjen z vašim kladvom in vi ste bili včeraj zadnji pri njem,“ pravi eden žandarjev z ostrim glasom.

„Ne“, pravi mizar, „za menoj je prišel še nekdo, katerega pa nisem videl, ker sem šel iz hiše pri drugih vratih.“

„Zakaj ste se pa tako skrivali in plazili ob zidovi hiš, ko ste šli od njega domov, mi smo natančno sledili vaše stopinje,“ reče drugi žandar.

„Ploha je bila po noči, ko sem se vračal domov in iskal sem strehe, kjer sem jo mogel.“

„Dobro, to se bo vse še pokazalo; spričali bote lahko, da vi niste bili zadnji pri Oderaču, a sum

je opravičen, da ste morda celó vi s kladvom usmrtili Oderača, in zato vas moram vkleniti v imenu postave.“

Kakor bi bilo treščilo v Pavlinovo hišo, tako in še huje so se prestrašili vsi domači. Vsa prepadena se oklene žena svojega moža in otroci začnejo ihteti in se oklepati očeta, češ, da očeta ne pustijo vzeti.

Poslednjič vendar spregovori Pavlin: „Žena, draga žena, ali misliš, da sem res kaj tacega storil, da bi mogel kaj tacega storiti?“

Žena ga pogleda v solzno oko. „Ne!“ vzdihovala je, „ne, tega ne morem misliti. Prepričana sem, da si nedolžen in trdno upam v Boga, da se tudi spriča tvoja nedolžnost.“

Bil je nepopisljivo žalosten prizor, ko se ljubeči domači niso mogli ločiti od dragega jim očeta in ko so ga jim žandarmi siloma iztrgali iz rok in odgnali v ječo.

IV.

Nastopili so za Pavlinovo hišo žalostni časi. Žena mizarjeva sicer ni dvomila, da je mož nedolžen, a

lupine so kuram prav vseč in ob enem pridejo tako na sled, da so jajca dober oblizek ter se lotijo tudi celih jajec. Zato svetujemo, naj gospodinja je jajče lupine vselej dobro razdrobi, predno je vržejo kokošim.

Če hočeš imeti zgodaj debelo čebulo, vsadi čebulček prav zgodaj v zmerno toplo gnojno gredico. Tem rastlinam pogosto prezrači in ko dobé tretji list, jih izpuli, obreži nekoliko koreninice in

peresa ter je vsadi na pripravljeno gredo tako globoko, kakor so stale prej, 10 cm vsaksebi in v vrstah, oddaljenih po 15 cm. Dobro zalij in poškropi tudi kasneje, ako potreba.

Nože in vilice osnažiš z razdrobljenim apnom. V ta namen zmoči zamašek, vtakni ga v apno ter obribaj ž njim orodje, nato je splakni in posuši.

Razne novice.

(Izid današnjih volitev v kmetskih občinah.) V gorenjskih kmetskih občinah jo soglasno izvoljen grof **Hohenwart**;

v volilnem okraju Ljubljana - Litija - Ribnica je soglasno izvoljen g. kanonik **Klun**;

v volilnem okraju Krško-Novo Mesto-Črnomelj je soglasno izvoljen g. **Viljem Pfeifer**;

v volilnem okraju Trebnje - Radeče - Kočevje je izvoljen z večino g. **Fr. Povše**;

v notranjskih kmetskih občinah je izvoljen z večino g. **dr. Ferjančič**.

(Pri volitvi v trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani) dné 19. februvarija 1891 bili so izvoljeni, in sicer: V I. in II. volilnem razredu trgovskega oddelka gg.: Vaso Petričič, podžupan in trgovec v Ljubljani; Karol Pollak, trgovec in posestnik v Ljubljani; Avg. Skabernè, trgovec v Ljubljani. V III. volilnem razredu trgovskega oddelka gg.: Franc Omersa, trgovec in posestnik v Kranji; Valentin Sušnik,

župan in trgovec v Skofji Loki. V I. volilnem razredu obrtniškega oddelka (velika obrtnija): gosp. Ivan Baumgartner, tovarnar v Ljubljani. V II. volilnem razredu obrtniškega oddelka (mala obrtnija) gg.: Janez Dogan, mizarški mojster v Ljubljani; Anton Klein, deželni poslanec in solastnik tiskarne v Ljubljani; Franc Kolman, steklar in posestnik v Ljubljani; Josip Kušar, mlinar in posestnik v Ljubljani; dr. Josip Poklukar, deželni glavar in solastnik tiskarne v Ljubljani. V III. volilnem razredu obrtniškega oddelka (rudniški oddelek): gosp. Karol Luckmann, ravnatelj kranjske industrijske družbe v Ljubljani.

(Kdo kandiduje dr. Majarona?) Kandidaturo dr. Majarona je sprožila ožja „Narodova“ stranka, katera je že pri marsikateri priliki pokazala, da se za vse drugo bolj briga, nego za gospodarsko blagostanje naše dežele. — „Narodova“ stranka je hotela s silo ustanoviti popolno ne-

vendar jo je s strahom napolnjevala misel, da ga morda vendarle obsodijo. Zakaj isti večer je bil pri Oderaču, kladvo njegovo so našli v hiši, in smrtna rana na Oderačevi glavi je pričala, da je bila prizadeta ravno z istim kladvom. Poleg tega ni nobene sledu za pravim morilcem in tembolj je letel sum na Pavlina. Mizarjevi so imeli bridke ure; ljudje so se jih večinoma ogibali, le kruljevi Andrej ali Kruljač, kakor so mu rekali vaščani, ki so ga rabili za poštnega sela, ne. Kamor je bilo treba, povsod so poslali Kruljača, ki je bil popolno zanesljiv za svoj posel. Ta je tolažil Pavlinove, a gospodinja ga skoro ni poslušala.

„Le zapomnite me,“ zatrjeval je Kruljač, „mož bo gotovo oproščen in ne more mi spodleteti, kakor imam napeljano.“ Kruljač je namreč vedel natanko, kaj se godi v vsaki hiši in tudi v bližnji okolici in zato je tudi o dogodkih onega večera bil bolje poučen, nego so drugi mislili.

Približal se je med tem dan, ko so postavili

Pavlina pred sodnika. Skoro cela vas je bila navzoča pri obravnavi; radovednost in sočutje gnali ste vaščane pred sodišče. Proti Pavlinu imeli so jedino pričo, nekega Pleskarja. To je bil človek dvomljive vrednosti. Stariše je imel sicer bogate, ki so ga dali v šolo, a ni nič dovršil; zapustili so mu precej premoženja, a ker so ga poznali kot zapravljivca, smel je le obresti živati od imetja. Pognal je vse po grlu, kar je dobil in na svoje imetje delal dolgove, dokler so mu ljudje kaj zaupali. Vkljub temu mu skoro nikoli ni manjkalo denarja. Ljudje so govorili raznovrstno, a dokazati mu vendar niso mogli ničesar. Ta Pleskar je torej pričal pred sodbo, da se je isti osodepolni večer vtrujen vlegel v Oderačevo listje ter je videl, da se je tikoma njega prikazal iz hiše Pavlin ter se plazil ob zidu proti svojemu domu. Vprašan ali je bila potem še luč videti v hiši in ali je še kdo pozneje došel v hišo ali se vrnil iz nje, izrekel je, da ni videl nikogar.

V tem naznani sodnik, da se je v zadnjem hipu

potrebno višjo dekliško šolo ter ali mesto ljubljansko ali deželo kranjsko obremeniti z novimi troškiletnih 10—15.000 glđ. — Stranka torej, ki je pripravljena na tak način razsipati javno imetje, vsiljuje sedaj kandidata dr. Majarona, ki je tudi za te nepotrebne troške glasoval v ljubljanskem mestnem svētu. — Tako slabo, volilci, bo morda dr. Majaron zastopal naše materijalne koristi tudi na Dunaji, ako bi ga volili. — Dr. Majarona vsiljuje „Narodova“ stranka, ki ni dovolila, da bi se prepisi v zemljiško knjigo v znesku pod 100 glđ. oprostili pristojbin. Na tisoče in tisoče goldinarjev bi bilo tudi vzlasti po manjših mestih posestnikom, ki imajo zemljišča, **prihranjenih**; a „Narodovci“ tega niso hoteli in tako morajo zemljiški posestniki tudi v prihodnje plačevati velike pristojbine. — Tako, volilci, skrbi za vaše blagostanje tista „Narodova“ stranka, ki vam sedaj vsiljuje dr. Majarona. Ako se mnogi gospodje notarji postavljajo na čelo agitacijam za dr. Majarona, ne čudimo se; jako čudno pa bi bilo, ko bi ga volili posestniki, za katerih razbremenitev tako slabo skrbi „Narodova“ stranka. — „Narodova“ stranka se je v zadnjem času ustavljala, da bi dežela v svojo oskrb vzela vžitninski zakup od žganja, in le konservativnim poslancem se imamo zahvaliti, da je imela v preteklem letu dežela pri vžitninskem zakupu **čistega dobička 170.000 glđ.** — Volilci, ko bi bilo šlo po volji „Narodove“ stranke, bi dežela teh sto in sedemdeset tisoč goldinarjev ne imela

in deželni zbor vam bi bil moral naložiti **novih velikih deželnih doklad.** — To, volilci si dobro zapomnite; to so dejanja; na slepilne besede pa, ki vam jih sedaj govore „Narodovi“ agitatorji, nikar nič ne dajte ter jim povejte, da takih slabih gospodarjev ne marate za svoje zastopnike. Nadejamo se in želimo, da bode izvoljen danes, volilcem in deželi v korist vrli kandidat g. pl. Globočnik.

(Birna.) Na slovenskem Koroškem bodo mil. g. knezoškof Jožef imeli cerkveni ogled in ob enem delili zakrament sv. birme v téh-le krajih: Radišče dné 6. aprila, Št. Tomaž 7. aprila, Škocijan 8. aprila, Glinje 9. aprila, Št. Jakob v Rožni dolini 15. aprila, Podgorjane 16. aprila, Pontabel 18. aprila, Ukve 19. aprila, Trbiž 20. aprila, Vrata 21. aprila, Brnea 22. aprila, Št. Ilj pri Dravi 23. aprila, Sv. Marija na Zili 13. maja, Štabenj 14. maja, Št. Mihel pri Pliberku 13. junija, Črna 14. junija, Švabek 15. junija, Črneče 16. junija, Libeliče 17. junija. —rn.

(Duhovniške spremembe v škofovini Mariborski.) Župnika sta postala gg. Fideršek pri Sv. Florijanu v Doliču, Kramberger Lovro pa na Keblu pri Konjicah; kot kapelani nameščeni so gg.: Fekonja na Ponikvi, Gr. Hrastelj v Sljivnici pri Mariboru, Ilesič v Hočji, Inkret pri Novicerkvi, Osenjak pri Sv. Petru tik Radgone, Rom v Vojniku, Wenig v Ljutomeru.

(Izid ljudskega štetja in število hiš po vseh 12. političkih okrajih na Kranjskem) razpredeljeno je gledé prebivalcev in hiš tako-le: Ljubljana (okol.) 9019 hiš in 57.644 prebivalcev, torej 3587 prebivalcev več, kakor leta 1880; Krško: 10.746 hiš in 53.218 prebivalcev, pomnožilo se je prebivalstvo za

pred obravnavo oglasila še druga priča, katera govori za nedolžnost Pavlinovo; ker se mu zdi stvar, ki jo je izpovedal, velike važnosti, zato zasliši tudi to pričo. — Bil je to nam znani Andrej Kruljač.

„Posrečilo se mi je,“ pričel je Andrej, „po pridnem raziskovanju in povpraševanju zvedeti to-le: Priča Pleskar se je pogosto shajal z umorjenim Oderačero, bil je njegov pomagač, ki mu je gnal ljudi skupaj, da jih je ožemal Oderač, Bog mu daj dobro. Isti večer je prišel k Oderaču iz mesta neki trgovec po imenu Strelnik ter je hotel imeti tisoč goldinarjev na posodbo; napotil ga je k Oderaču ravno Pleskar. Oderač se je branil dati mu toliko denarja, pričela sta se prepirati in konec je bil — — —“

„Kako moreš ti vse to vedeti?“ seže mu v besedo Pleskar.

„Tiho,“ pravi sodnik, „priča naj pové vse, kar ji je znano.“

„Vse to mi je pripovedoval Strelnikov hlapec, ki sem ga včeraj dobil nekoliko vinjenega; pristavil

je pa tudi, da isto noč ni bilo trgovca Strelnika domov.

Tedaj se je začel tresti Pleskar in kar se je celo sodnikom zdelo nepričakovano: po kratkem izpraševanju se je vdal Pleskar, da mu je Strelnik povedal, da je Oderač mrtev ter mu stisnil sto goldinarjev v roko, da bo molčal o tem.

Pol ure pozneje so že prignali Strelnika in njegovega hlapca. Strelnik je hotel začetkoma tajiti, a ko je videl, da se je že vdal Pleskar, tedaj je tudi on priznal svoje hudodelstvo in nato je bil seveda oproščen nedolžni Pavlin. Tako so se zopet razgnali nesrečonosni oblaki iznad hiše poštenega mizarja. Ker ni imel Oderač mnogo sorodnikov in ker je umrl brez oporoke, dobil je Pavlin precejšniji del Oderačevega premoženja, ter ž njim vzlasti rad pomagal potrebnim revežem. Skušal je vsaj po nekoliko popraviti storjene krivice Oderačeve.

2194 duš; Kranj: 9367 hiš in 52.495 prebivalcev, pomnožitev za 201 dušo; Novo Mesto 9294 hiš in 47.867 prebivalcev, pomnožitev za 1374 duš; Kočevje: 7820 hiš in 42.857 prebivalcev, pomnožitev za 1063 duš; Postojina: 7401 hiša in 41.465 prebivalcev, upadek za 38, a to vsled izseljevanja v Ameriko; Logatec: 5900 hiš in 40.421 prebivalcev, pomnožitev za 2719 duš; Kamnik: 6771 hiš in 40.187 prebivalcev, pomnožitev za 1108 duš; Litija: 6193 hiš in 36.755 prebivalcev, pomnožitev za 1809; Ljubljana (mesto): 1292 hiš in 30.505 prebivalcev, pomnožitev za 4221 duš; Črnomelj: 5741 hiš in 28.398 prebivalcev, upadek največji na Kranjskem, in sicer vsled izseljevanja v Ameriko, za 1490 duš! Konečno je Radovljica: 4350 hiš in 26.487 prebivalcev, pomnožitev za 307 duš. Vkupe je torej na Kranjskem 83.903 hiše in 498.298 prebivalcev ter se prebivalstvo pomnožilo za 17.055 duš tekom 10. let.

(K ljudskemu štetju) Ljubljansko prebivalstvo se po veri tako razdeli: 30.162 prebivalcev je rimsko-katoliških, 151 jih je evangelijskih avgsburškega veroizpovedanja, 76 je Izraelcev, 53 evangelijskih helveškega veroizpovedanja, 51 grško-vzhodnih (nezdruženih), 10 grško-združenih, po 1 starokatolišk in angličansk.

(Ljubljanske domače koristne živali.) Ljubljana šteje 943 kônj, 940 goved, 5 oslov, 23 kôz, 17 ovac, 448 prašičev in 246 ulov (panjev) bučel.

(Pozor!) Agentje nekih zavarovalnih društev že dlje časa begajo naše prebivalstvo. Minolo leto so lovili kaline posebno po Belokranjskem. Od zavarovanih posestnikov so zahtevali knjižice, češ, da so poslani od tega ali onega zavarovalnega društva, pri katerem bodo plačevali nižjo zavarovalnino. Tako so po sili zapisali več posestnikov k drugim društvom, katera so potem s tožbo iztirjevala zavarovalnine. Takih slučajev je več. Tako imamo v rokah dopisnici na Janeza Konda iz Prapreč in Janeza Klemenčiča iz Malin pri Semiču, od katerih zahteva glavni zastop društva Franco - Hongroise v Ljubljani zavarovalnino, akoravno nista, kakor trdita, nikdar pristopila k temu društvu. Več posestnikov iz metliškega okraja je bilo celó klicanih k tukajšnjemu okr. sodišču. Skrajni čas je, da se v korenini zatró enaka sleparstva, ki ljudem provzročajo mnogo stroškov.

(Pri občinski volitvi) starešinstva v občini Št. Ožbald voljen je županom g. Frančišek Cukjati iz Št. Gotarda, svetovalci pa gg. Fran Konšek iz Trojan, Valentin Kolenc iz Čemšenika, Gašper Novak iz Hrastnika in Anton Benko iz Jesenovega.

(Izpred porotnega sodišča) Včeraj je sedel na zatožni klopi 53 let stari Anton Zupan, obdolžen, da je svojemu bivšemu gospodarju 31. dec. preteklega leta zažgal gospodarsko poslopje ter mu napravil z ognjem škodo nad tisoč goldinarjev. Zupan je namreč pijanec in zato ga je gospodar dal iz službe, a hlapec Zupan je mislil, da mu je pri plačilu odtrgal osem gold. Zato se je nad njim zmaščeval. Zupan je priznal sam, da je on zažgal in obsojen je na sedem let hude ječe poostrene s postom vsak mesec in s temnico vsako leto dné 31. decembra. — Zaradi tatvine je bila tudi včeraj pred porotniki Liza Golob iz Kamnika. Hodila je namreč kupovat v razne prodajalnice ter je pri tem povsod kaj izmaknila. Tako je mislila tudi napraviti pri neki kramarici v Malem Mengšu. Ta pa je zapazila, da je tatica razne stvari vkradla in skrila pod obleko, zato nemudoma pošlje po žandarje, ki so tatico gnali v zapor. Ker so ji dokazali tudi druge tatvine, obsojena je bila na pet let v ječo in vsak mesec post.

(Iz Polhovega Gradca) se nam poroča: Pri nas so minolo leto vzredili veliko lepe živine. Ker pa bo trda za krmo, radi bi ljudje kaj prodali. Mesarji imajo lepo priliko, da si nakupijo dobrega blaga. Semnja sta pri nas v ponedeljek tihnega tedna dné 9. marca in sv. Antona dan, dné 13. junija. — Zima je tudi pri nas letos zelo strupena. Prav radi bi ji dali že slovó. — Gasilno društvo tudi komaj pričakuje ugodnega časa, da se bodo udje mogli vaditi na prostem.

(Iz Cirknice) se nam poroča, da je bil semenj dné 24. t. m. dobro obiskan. Živinorejci so prignali mnogo prav lepe živine, tudi kupcev je bilo precej. Spečalo se je veliko živine po primerni cení.

(Divjega mačka) je minolo nedeljo prignala huda zima pod streho nekega posestnika na Blokah. Ravno ko se je gostil s kokošjo, zapazil ga je gospodar in udaril z lopato po glavi, da je takoj mrtev obležal.

(Tat), ki je v Naklem dné 20. januarja pri belem dnevu poskušal krasti v župnijski hiši, obsojen je pri deželnem sodišču na 4 leta težke ječe, poostrene vsak mesec s postom. Iz ječe pojde v prisilno delalnico. Četudi ni ničesa odnesel, zaslužil je to kazen, ker je menda že osemnajstkrat bil obsojen.

(Ne v Brazilijo!) Posebno z Nostranjskega se je mnogo naših sorojakov izselilo v Brazilijo, kjer so pričakovali vse najboljše. Iz pisem pa, katera dohajajo od tam, je razvidno, da so naši ljudje grozno osleparjeni. Večinoma so razkropljeni po raznih krajih, da eden za družega ne vedó. Tako piše neki revež mej drugim: Pujski mojega brata doma imajo boljšo jed, kakor jaz tukaj. To bodi resen opomin onim, ki se odpravljajo v Brazilijo.

(Volka) zasledujejo v bloški župniji že več dni. Sivi volkodlak se je predrzil celo v vas Faro.

(Obsodbe v Gradcu.) Dninar Florijan Kaps iz Crnomlja biva pod policijskim nadzorovanjem. Ali temu se je odtegnil s pobegom na Štajarsko. Nedavno je pokradel neke reči blizo Gradca in tam so mu sedaj prisodili 11 mesecev hude ječe ter trdo ležišče vsaki mesec po enkrat. — Mizarski pomočnik Alojzij Rakuša od Ljutomera je zavoljo goljufije in tatvine po določilu sodnikovem v Gradcu dobil 8 mesecev hude ječe, poostrene s trdim ležiščem vsakih 14 dnij.

(Pri spanji zadušila) je svoje 8 dnij staro dete žalárka Stelcar pri Sv. Trojici v Slovenskih Goricah.

(V sobi zadušila) se je vsled sopuha iz peči 19 let stara Julijana Eibel pri Rádgoni.

(Sprla sta se) viničar Peter Stopar in posestnik Jože Koren. Zadnji je prvega s kolom udaril, da je ta čez 4 dni umrl. Ubijalca so spravili pod ključ v Slovenjibistrici.

(Zmrznil) je posestnik Jože Klobasa iz Ivanjec blizo Radgone, ko je šel vinjen domú.

(Na Pragarskem) je na kolodvoru služnik Rudl po nesreči prišel med dva železniška vozova tako, da sta ga stisnila za smrt.

(V Trebovlji) je v premogovih jamah po nesreči smrt našla delavka Alojzija Kanižar. Tam ponorečil in umrl je tudi rudar Janez Potokar.

(V Letušu) je mladenič Fr. Breznik napadel posestnika Ant. Zajca iz Malih Braslovč ter mu vzel 8 gl. Fanta povabili so „na ričet“ pri sodišču na Vranski.

(V Pirešici) blizo Žalca umrl je nekdanj po časnikih mnogo imenovani Ježovnik ali „Cestni Fer véga“.

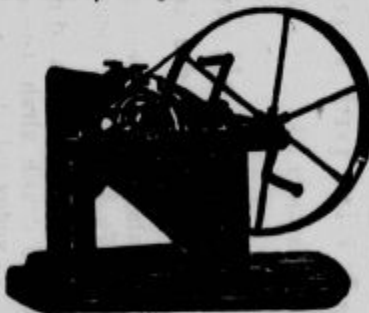
(Ljubljanske gostilne nekdanj.) Če greš od kolodvora po dunajski cesti v mesto, vidiš na desni in levi velike hiše z napisi: „Hôtel Evropa“, „Hôtel Elefant“, „Hôtel Wien“. To so prve ljubljanske gostilne. Tu se lahko dobro je — in dobro — plača. Nekdanj Ljubljana tacihi imenitnih gostilen ni imela. Še leta 1754. so se popotniki, prišedši v naše glavno mesto, pritoževali, da ne morejo dobiti prenočišča. Po hišah so še takrat morali vsprejemati vojake, in zato marsikak gostilničar tujim gostom ni mogel postreči, kakor bi hotel. Tuji iskali so zavetja po samostanih ali pa zunaj v predmestjih. Celó ministrom se je taka godila. Zato je deželna vlada silila ljubljanske mestne očete, da bi preskrbeli gostilne, kjer bi tuji tudi čez noč lahko ostajali. — Takrat so imeli premalo gostilen, zdaj pa — preveč.

(Tržna cena v Mariboru.) Pšenica 6 gl. 20 kr., rž 5 gl. 20 kr., ječmen 5 gl. 25 kr., oves 3 gl. 10 kr., kuruza 5 gl. 40 kr., proso 5 gl. 40 kr., hajdina 5 gl. — kr., krompir 2 gl. 40 kr., vse po hektolitru; kilo fižole 12 kr., leče 28 kr., graha 24 kr., govedine 54 kr., teletine 56 kr., putra 90 kr., slanine (špeha) sveže 50 kr., povojene 65 kr., svinjske mašče 60 kr., masla 1 gl.; liter mleka svežega 10 kr., posnetega 8 kr., jajce 4 kr.

► Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 18. marca.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, lokomobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turšice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in mečkanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za žetanje,

(20—2) treslice itd. (20—2)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Čas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsejajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

► Zanesljivi zastopi se povsod vsnujejo. ►

Loterijske srečke.

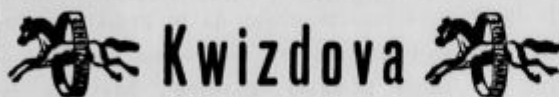
	16,	28,	37,	77,	29,
Dunaj	28. februarja:	65,	7,	49,	11,
Gradec	21. februarja:	71,	79,	17,	14,
Lince	21. februarja:	90,	14,	28,	44,
Trst	21. februarja:				26,

Tržne cene v Ljubljani

dne 4. marca.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	65	Špeh povojen, kgr.	—	64
Rež,	5	20	Surovo maslo,	—	70
Ječmen,	4	76	Jajce, jedno	—	2 ²
Oves,	3	25	Mleko, liter	—	10
Ajda,	5	36	Goveje meso, kgr.	—	60
Proso,	5	40	Telečje	—	60
Koruza,	5	20	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	60	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	—	Pišanec	—	70
Grah,	12	—	Golob	—	24
Fižol,	10	—	Seno, 100 kgr.	—	1 96
Maslo, kgr.	—	88	Slama,	—	2 32
Mast,	—	68	Drva trda, 4 mtr.	—	6 80
Špeh svež,	—	52	mehka,	—	4 60

Kwizdova

Korneuburška živinska redilna štupa
za konje, govedo in ovce.

Vše skoro 40 let z najboljšim uspehom rabljena v pre mnogih hlevih pri pomanjkanji ješčosti, slabem prebavljanju, da dajejo krave boljše mleko in v večji meri; bistveno utrjuje naravno moč živini proti okuževalnim vplivom.

Cena $\frac{1}{2}$ škatljici 70 kr., $\frac{1}{4}$ škatljici 35 kr.

Pravi z gornjo varstveno znamko se dobiva v vseh lekarnah in drožerijah v Avstriji in na Ogerskem.

Vsak dan pošilja po pošti glavna zaloga (10-1)

Franc Iv. Kwizda,
c. in kr. avstrijski in kr. rumunski dvorni zalagatelj, okrožni lekar, Korneuburg b. Wien.

Najnižje cene.

Skrbno izdelovanje

Največji izbor

Preobleke. Popravila.

L. Mikusch,
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Hiša,

pripravna za obrt, v vasi z mnogovoženo okrajno cesto blizu Kranja. Je na prodaj ali se oddá v najem pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod šifro „I. D., poste restante Kranj“.

(2-1)

(3-1)

Cena
2 gld. 95 kr.

S kalendarijem
3 gld. 75 kr.

Ura z

budilnikom

in zvončkom,
sveti, vis. 18cm
vine, je dobiti

ki se po noči
vokrovu iz ko-
vovine v tovarni

EMIL MAYER na Dunaji,

I, Bauernmarkt, 12. (12-2)

Ura s kukavico, ki naznanja čas, v lično izdeljanej omarici, podobarsko delo, s koščenimi kazalci 8 gld.

Centiki stenskih in žepnih ur se pošiljajo brezplačno, če se zahtevi priloži poštna marka za poslatev.

(12-3)

Anton Belec

delavnica kleparskih, ključarskih, kovaških stavbenih in galanterijskih del v Šent-Vidu pri Ljubljani,

priporoča preč. duhovščini svojo založo, v kateri ima na izbor v različnem slogu

✱3 cerkvene stalnice ali svetilnice ✱
od 14 gld. do 70 gld. dva komada,

obhajilne svetilnice, nabiralnice za po cerkvah, železna štedilna ognjišča; tudi najraznovrstneše ključarske, kleparske in kovaške reči.

Izdelujem razna stavbinska dela, kot pokrivanje zvonikov in družih streh, postavljanje strelovodov itd. itd. (5-1)

pripravljena od lekarja GABR. PICCOLI-ja v Ljubljani, je uplivno zdravilo, katero krepi želodec, mehča, čisti, odpravlja zlato žilo in odganja glisto.

Sestavljena je iz zdravilnih, v rastlinstvo spadajočih snovij ter ni nikako drastično učinkujoče, marveč lahko, delovanje organov urejajoče zdravilo, katero organizmu kar nič ne škoduje, če se prav delj časa rabi. (60-9)

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 stekleniče za gl. 1-36; po 24 za gl. 2-60; po 36 za gl. 3-84; po 44 za gl. 4-26; po 55 za gl. 5-26; po 110 za gl. 10-30; po 550 za 50 gl.

Dobiva se v steklenicah po 10 kr. le v Ljubljani v lekarni „Pri angelju“, Dunajska cesta, v steklenicah po 15 kr. prodaja se skoro v vseh tu- in inozemskih lekarnah. (60-9)

Žagarja,

kateri bi prevzel delo na dveh žagah in je dobro izurjen v rezanji tavolet, parket in tudi druge vrste desk, sprejemem takoj pod ugodnimi pogoji.

Več se izve pri podpisanim. (3-1)

Janex Pehani.

lesni trgovec v Žužemberku (Dolenjsko).

Hiša v dve nadstropji,

blizu cerkve, pripravna za kupčijo, je naprodaj.

Več se zve pri Karolu Grilu v Moravčah. (3-1)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazci zastoj. (20-14)

Priporočilo.

Udano podpisani se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v izdelovanje

vsakovrstne cerkvene posode

iz bron in srebra, v vseh slogih, z zagotovitvijo dobrega dela in najnižje, poštene cene. — Tudi vsprejema stare reči v prenovljenje, posrebenje in pozlatenje.

Cenik posrebenja starih rečij:

Kadilnica s čolničkom vred gl. 3-50.

Altarni svečniki od gl. 2.50 do gl. 3 od jednega.

Svetilnice od gl. 6-15.

Križa za bandera, posrebenje in pozlatenje gl. 15-18.

Keliji s pateno na novo v ognji pozlačeno gl. 15-20.

Monštranca od gl. 20-40.

Strelovedi gl. 3-4.

Najodličnejšim spoštovanjem

Henrik Zadnikar,

izdelovalec cerkvenega orodja,
Ljubljana, Sv. Petra cesta 17.

(3-2)

NAVODILO,
kako odstraniti kašelj, hripavost, navdušljivost, sploh pljučne bolezni, razpošilja brezplačno
(3-2)
A. Zenkner v Berlinu, 24.

Andrej Čar,

trgovec, Vojsko, pošta Idrija

priporoča svojo bogato zalogo

čevljarskih, volovskih in konjskih žebijev

iz najboljšega slajarskega železa. (3-2)

Domača tvrdka!

Fr. Petrič,

6 Špitalske ulice V LJUBLJANI Špitalske ulice 6
(poleg Lingerjeve ulice)

priporoča svojo bogato zalogo

najraznovrstnejšega modnega in kramarskega blaga,

posebej še

sukno za moške in ženske obleke

dalje močno, lepo **volneno blago dvojne širokosti meter od 50 kr. više.**

Največja izbira najcenejših **robcev za na glavo svilnatih, volnenih** v najrazličnejših bojah, dalje **platno, kotonina, hlačevina, volneno blago** belo in barvano.

Najnižje cene!

(10-9)

Živinski semenj v Polhovem Gradcu,

kateri se je leta 1890 zopet ponovil, bode vsako leto dvakrat, in sicer v ponedeljek tihega tedna, letos torej

dné 9. marca, in 13. junija

svetega Antona dan.

(1)

„Zum gold.
Reichsapfel“

(10-8)

P. PSERHOFER-ja

„pri zlatem
drž. jabolku“

lekarna na Dunaji,

(10-10)

I., Singerstrasse števil. 15.

Kri čistilne krogeljice, poprej **univerzalne krogeljice** imenovane, so staroznana zdravilno sredstvo. — Že mnogo desetletij so te krogeljice splošno razširjene, mnogi zdravniki jih zapisujejo, in malo je rodbin, v katerih ni male zaloge tega izvrstnega domačega zdravila. — Od teh krogeljic velja: **1 škatljica s 15 krogeljicami 21 kr., 1 zavojev s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr.**, pri nefrankovanej pošiljavi po povzetju **1 gld. 10 kr.** — Če se naprej pošlje denar, velja s poštnine prosto pošiljati: 1 zavojev krogeljic 1 gld. 25 kr., 2 zavojev 2 gld. 30 kr., 3 zavojev 3 gld. 35 kr., 4 zavojev 4 gld. 40 kr., 5 zavojev 5 gld. 20 kr., 10 zavojev 9 gld. 20 kr. (Menj nego jeden zavojev se ne more odposlati.)

Prosi se, da se zahtevajo izrecno:

„J. Pserhofer-ja kri čistilne krogeljice“

in gleda na to, da ima vsaka škatljica na pokrovu na navodilu za rabo stoječi imenski poček **J. Pserhofer** in sicer v **zr. rdeči** **zr.** barvi.

Balzam za ozebljine **J. Pserhoferja**, 1 lonček 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, hripavosti, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Ameriška maža za protin, 1 gld. 20 kr.

Prašek proti potenju nóg, cena škatljici 50 kr., s frankovano pošiljati 75 kr.

Balzam za gušo, 1 flakon 40 kr., s frankovano pošiljati 65 kr.

Zdravilna esenca (Praške kapljice), proti sprijenemu želodcu, slabej prebavljivosti itd. 1 steklenica 22 kr.

Angleški čudezni balzam, 1 steklenica 50 kr.

Fijakarski prašek, proti kašlju itd. 1 škatljica 35 kr., s frankovano pošiljati 60 kr.

Tannochinin-pomada **J. Pserhoferja**, najbolje sredstvo za pospeševanje rasti las, 1 škatljica 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, domače sredstvo proti ranam, oteklinam itd. 1 lonček 50 kr. s frank. pošiljat. 75 kr.

Univerzalna čistilna sol **A. W. Bullrich-a**. Izvrstno domače zdravilo proti vsem posledicam slabega prebavljenja. 1 paket 1 gld.

Razen tukaj omenjenih izdelkov ima še vse v avstrijskih časopisih naznanjene tu- in inozemske farmacevtske specialitete in se vsi predmeti, ki bi jih ne bilo v zalogi, na zahtevanje točno in po ceni preskrbé.

➤ **Pošiljatve po pošti** zvrše se najhitreje proti predpošiljavi zneska, večje pa tudi proti povzetju.

➤ **Če se denar naprej pošlje (najbolje po poštni nakaznici), je poština dosti nižja nego pri pošiljavih s povzetjem.**

Zgoraj imenovane specialitete dobivajo se tudi v Ljubljani pri **G. Piccolli-ju**.